

Број:01,02,03,03/11,04/8-05-2-1099/24

Сарајево: 12. 11. 2024.

ИЗВЈЕШТАЈ

СА СЈЕДНИЦЕ КОМИТЕТА ЗА ПРАВА ЖЕНА У ЕВРОМЕДИТЕРАНСКИМ ЗЕМЉАМА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ УНИЈЕ ЗА МЕДИТЕРАН

РИМ, 28. и 29. ОКТОБАР 2024.

Председавајући Делегације Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (ПСБиХ) у Парламентарној скупштини Уније за Медитеран (ПСУЗМ) Милан Петковић и замјеница председавајућег Делегације Рејхана Дервишевић учествовали су на засједању Комитета ПСУЗМ-а за права жена у евромедитеранским земљама, које је одржано 28. и 29. октобра 2024. у Риму. Засједању су присуствовале Јелена Рајаковић, секретар Делегације, и Наташа Чабак, преводилац.

На засједању, чији је домаћин Сенат Парламента Италије, разговарало се о теми „Приступ жена СТЕМ образовним дисциплинама и професијама (наука, технологија, инжењеринг и математика) у евромедитеранском региону“.

У обраћању учесницима засједања, замјеница председавајућег Делегације ПСБиХ у ПСУЗМ-у Рејхана Дервишевић упозорила је на чињеницу да се жене у процесу образовања сусрећу са формалним и неформалним препрекама, чије препознавање, како је рекла, може помоћи у развоју стратегија за превазилажење тих изазова.

Према њеним ријечима, велики број занимања која потпадају под акроним СТЕМ су дефицитарна, добро плаћена, а упркос томе интерес дјевојака за студирање таквих факултета не расте. Дервишевић је истакла да разлоге за то треба тражити у сложености друштвених, културних и институционалних фактора који заједно утичу на заступљеност жена у областима СТЕМ-а, у предрасуди да су факултети СТЕМ тежи, да студирање траје дуже и да је скупље, као и у, како је рекла, исцрпљујућој борби за

постизање равнотеже између пословног и приватног живота која доводи жене до негативне одлуке када је одабир СТЕМ занимања у питању.

Према оцјени посланице Дервишевић, промјене образовног система, стипендирање и промоција су три кључне тачке за припрему жена за доба дигитализације.

„Неопходно је укључивање информационе технологије у наставне планове од раног дјетињстава. Такође је неопходно успоставити систем стипендирања, односно пружања финансијске подршке кроз стипендије и сигурне прилике за специјализације и посао након факултета, што би подигло мотивацију за одабир СТЕМ занимања“, рекла је Дервишевић те додала да, из искуства универзитетског професора, зна да жене у доби у којој се врши избор занимања нису довољно информисане, нити свјесне значаја и погодности које диплома СТЕМ факултета носи, и које су њене конкурентне предности. У свом обраћању Дервишевић се заложила и за успостављање система преквалификација и цјеложивотног учења за жене, које ће у овом времену бити приморане да унаприједи своја знања или промијене занимања.

Сумирајући своју дискусију, Дервишевић је казала да је за веће укључивање жена у СТЕМ образовање потребна лична жеља, способност и труд.

„На друштву је да омогући слободу избора, финансијску подршку и квалитетно образовање“, закључила је Дервишевић.

Током засједања парламентарци из земаља чланица ПСУЗМ-а размијенили су ставове, идеје и добре праксе, те истражили модалитете већег и значајнијег приступа жена СТЕМ образовању, с циљем отклањања родне дискриминације у овој области и јачања улоге жена у земљама еврамедитеранског региона.

СЕКРЕТАР ДЕЛЕГАЦИЈЕ

Јелена Рајаковић

Доставити:

- Колегијуму Представничког дома
- Колегијуму Дома народа
- Делегацији ПСБиХ у ПСУЗМ-у
- Комисији за спољне послове Представничког дома
- Комисији за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације Дома народа
- Сектору за међународне односе и протокол
- Копија: Министарство иностраних послова БиХ